

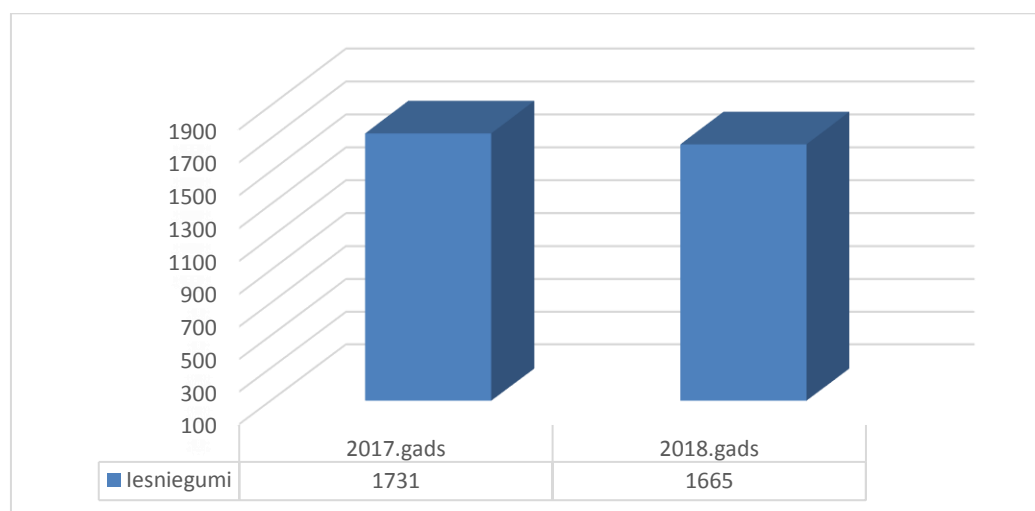
2018.gada darbības rezultātīvie rādītāji par valsts nodrošināto juridisko palīdzību

Atbilstoši Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likumā noteiktajam viena no Juridiskās palīdzības administrācijas (turpmāk – JPA) funkcijām ir apsaimniekot līdzekļus, kas paredzēti valsts nodrošinātajai juridiskajai palīdzībai, veicot juridiskās palīdzības sniedzējiem apmaksu, tai skaitā zvērinātiem advokātiem, kuri sniedz valsts nodrošināto juridisko palīdzību pēc kriminālprocesa virzītāja uzaicinājuma, un nodrošināt juridisko palīdzību maznodrošinātām un trūcīgām personām un personām, kuras pēkšņi nonākušas tādā situācijā un materiālajā stāvoklī, kas tām liedz nodrošināt savu tiesību aizsardzību (stihisku nelaimju, nepārvaramas varas vai citu no personas neatkarīgu apstākļu dēļ), vai atrodas pilnā valsts vai pašvaldības apgādībā.

2018.gadā valsts nodrošināto juridisko palīdzību JPA nodrošināja civillietās (tai skaitā pārrobežu strīdos) un administratīvajās lietās:

- bāriņtiesas lēmuma par bērna tiesību un tiesisko interešu aizsardzību pārsūdzēšanas ietvaros;
- pārsūdzības procedūrās patvēruma piešķiršanas procesa ietvaros;
- lēmuma par apstrīdēto izbraukšanas rīkojumu vai lēmuma par apstrīdēto lēmumu par piespiedu izraidīšanu pārsūdzēšanas ietvaros;
- Administratīvā procesa likumā noteiktajā gadījumā un kārtībā, ievērojot lietas sarežģītību un pamatojoties uz tiesneša (tiesas) lēmumu.

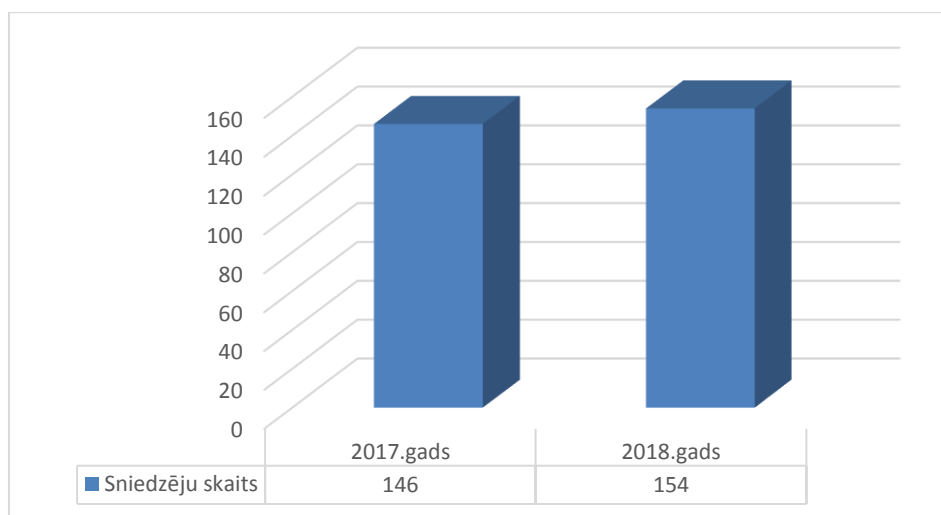
JPA 2018.gadā saņēmi 1665 iesniegumi valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības pieprasījumam, kas ir par 4% mazāk nekā 2017.gadā. Saņemto iesniegumu statistika ir stabilizējusies un tās kritums skaidrojams ar tiem pašiem ārējiem faktoriem, kas tika konstatēti 2017.gadā: trūcīgo un maznodrošināto personu skaita samazināšanās, Uzturlīdzekļu garantiju fonda likumā noteiktā vienkāršotā minimālo uzturlīdzekļu saņemšanas kārtība Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācijā, nevēršoties tiesā, un ievērojamā tiesvedības lietu kopējā skaita samazināšanās tiesās.

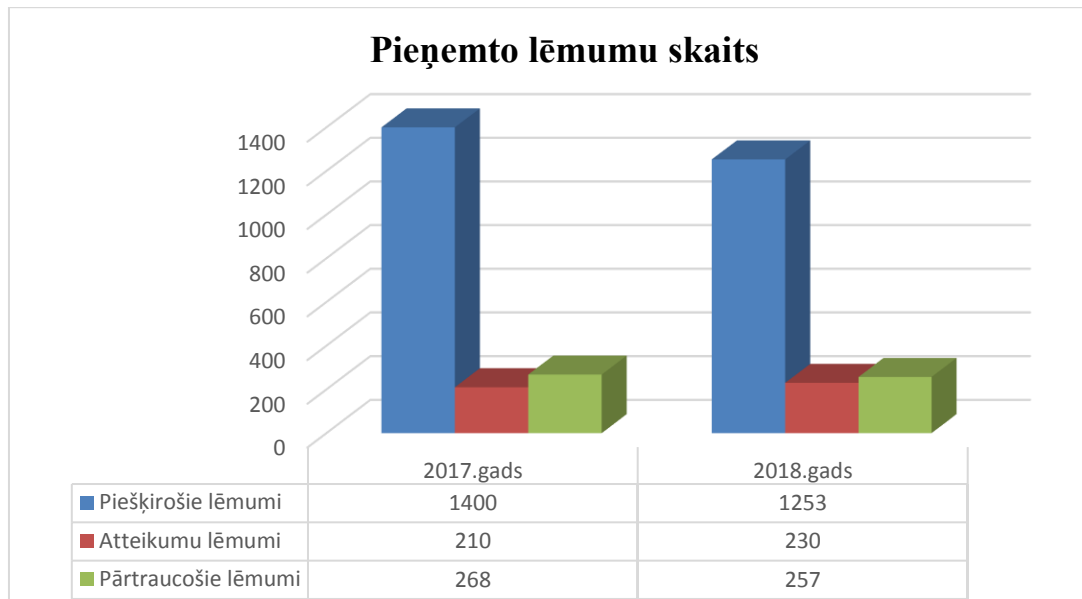
Iepriekš plānotās prognozes par attiecīgi juridiskās palīdzības sarežģītajās administratīvajās lietās un finansiālā atbalsta aizskarto vai apstrīdēto personas tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu aizsardzībai, kas saistītas ar bērna aizgādības tiesību pārtraukšanu vai atņemšanu Eiropas Savienības dalībvalstī vai trešajā valstī, nepieciešamību nepiepildījās un neviens pieprasījums nav saņemts, lai arī ir īstenoti dažāda veida informēšanas pasākumi.

Valsts nodrošināto juridisko palīdzību civillietās (t.sk. pārrobežu strīdos) un administratīvajās lietās JPA nodrošina, slēdzot juridiskās palīdzības līgumus ar juridiskās palīdzības sniedzējiem.

Juridiskās palīdzības sniedzēju skaits, kuri noslēdz juridiskās palīdzības līgumu un sniedz juridisko palīdzību pēc JPA norīkojuma, 2018.gadā palielinājies salīdzinājumā ar 2017.gadu, proti, 2018.gadā spēkā bija 154 juridiskās palīdzības līgumi. Noslēgto juridiskās palīdzības līgumu skaita palielinājums ir sevišķi svarīgs reģionos, kur tādējādi ir veicināta juridiskās palīdzības pakalpojumu pieejamība. JPA sadarbībā ar Latvijas Zvērinātu advokātu padomi aicināja aktīvāk slēgt juridiskās palīdzības līgumus, lai t.sk. nodrošinātu resursus, gatavojoties jaunā regulējuma ieviešanai no 2019.gada 1.janvāra, proti, garantēt valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu Satversmes tiesas procesā un advokātu civilprocesa lietās atbilstoši Civilprocesa likuma 82.¹ pantā noteiktajam.

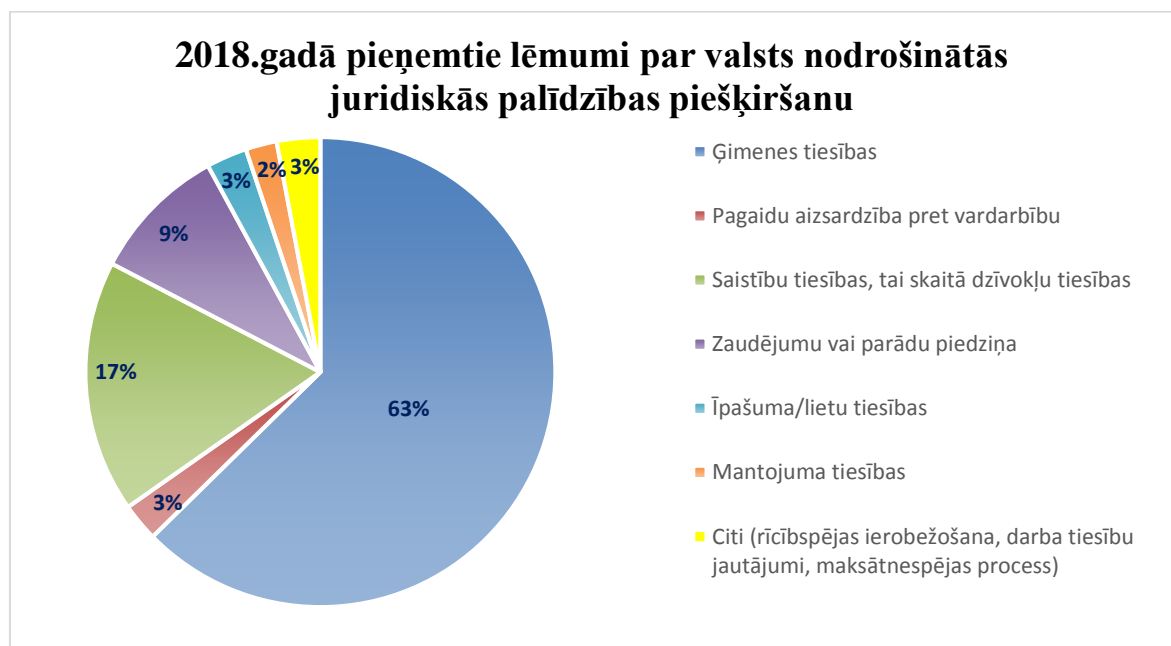

2018.gadā pieņemti 1253 lēmumi par juridiskās palīdzības piešķiršanu, 230 atteikumi piešķirt valsts nodrošināto juridisko palīdzību un 257 lēmumi pārtraukt nodrošināt juridisko palīdzību.

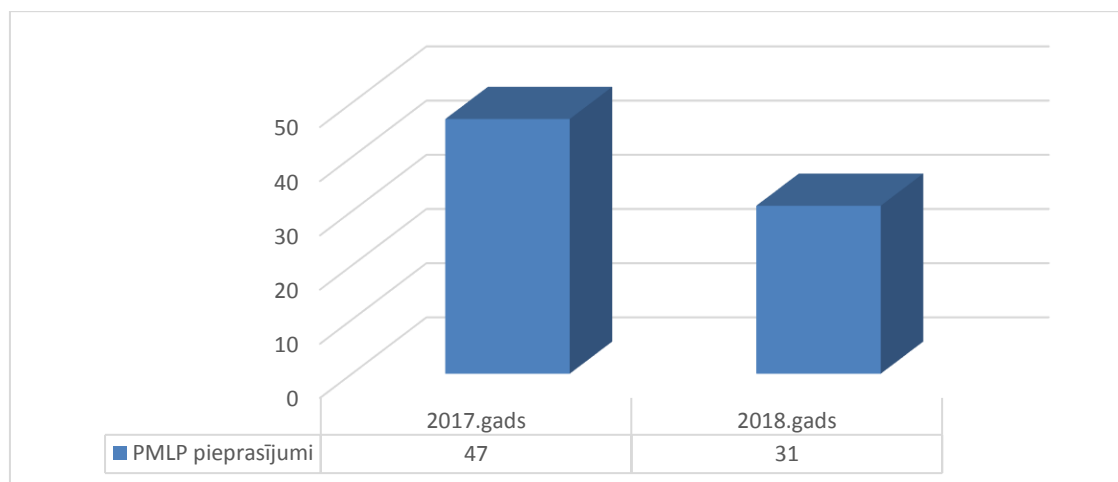

Joprojām personas JPA pamatā vēršas pēc juridiskās palīdzības civiltiesiska rakstura strīdu risināšanai:

- ģimenes tiesībās (piemēram, laulības šķiršana, strīdus gadījumi, kas saistīti ar uzturlīdzekļu piedziņu bērna vai savam uzturam, uzturlīdzekļu palielināšanu vai samazināšanu, paternitātes noteikšanu vai paternitātes pieņēmuma apstrīdēšanu, saskarsmes tiesību noteikšanu, pagaidu aizsardzību pret vardarbību u.c.);
- saistību tiesībās un dzīvokļa tiesībās (īres un komunālo pakalpojumu samaksas strīdi, pamatpakalpojumu nenodrošināšana, dzīvojamās telpas lietošanas tiesību izbeigšana un izlikšana no tās u.c.);
- zaudējumu un parāda piedziņas jautājumos;
- darba tiesībās (atjaunošana darbā, nesamaksātās darba algas samaksa, kompensāciju piedziņa u.c.).

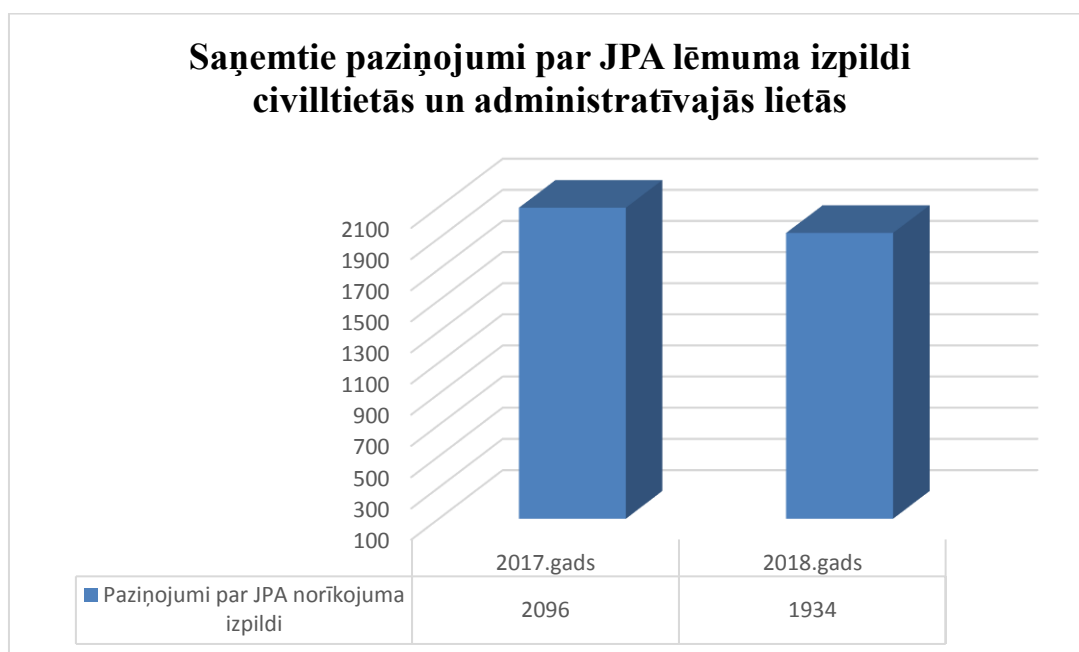

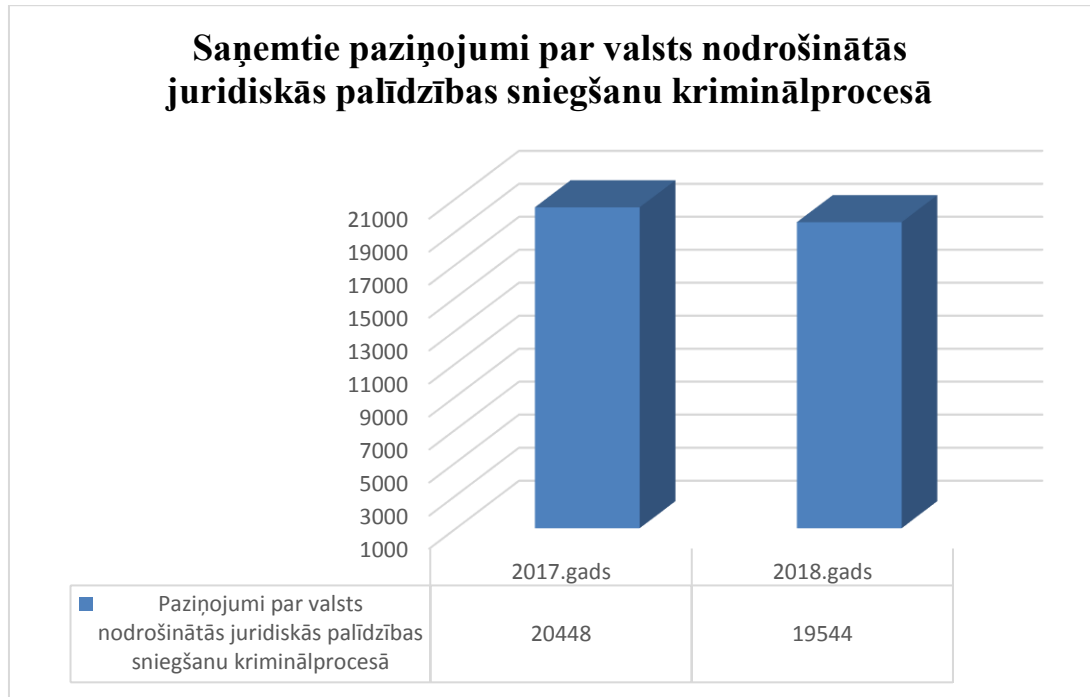
Salīdzinājumā ar 2017.gadu pieprasījumu skaits nodrošināt juridisko palīdzību patvēruma meklētājiem 2018.gadā samazinājies.

JPA veic apmaksu gan par sniegto valsts nodrošināto juridisko palīdzību civillietās un administratīvajās lietās, gan krimināllietās (par personu aizstāvību un cietušo pārstāvību kriminālprocesos pēc kriminālprocesa virzītāja uzaicinājuma).

2018.gadā paziņojumi par JPA norīkojuma izpildi un juridiskās palīdzības sniegšanu kriminālprocesā saņemti mazāk nekā 2017.gadā, kas izskaidrojams ar iesniegumu valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības pieprasījumam samazināšanos un uzsākto kriminālprocesa skaita samazināšanos.

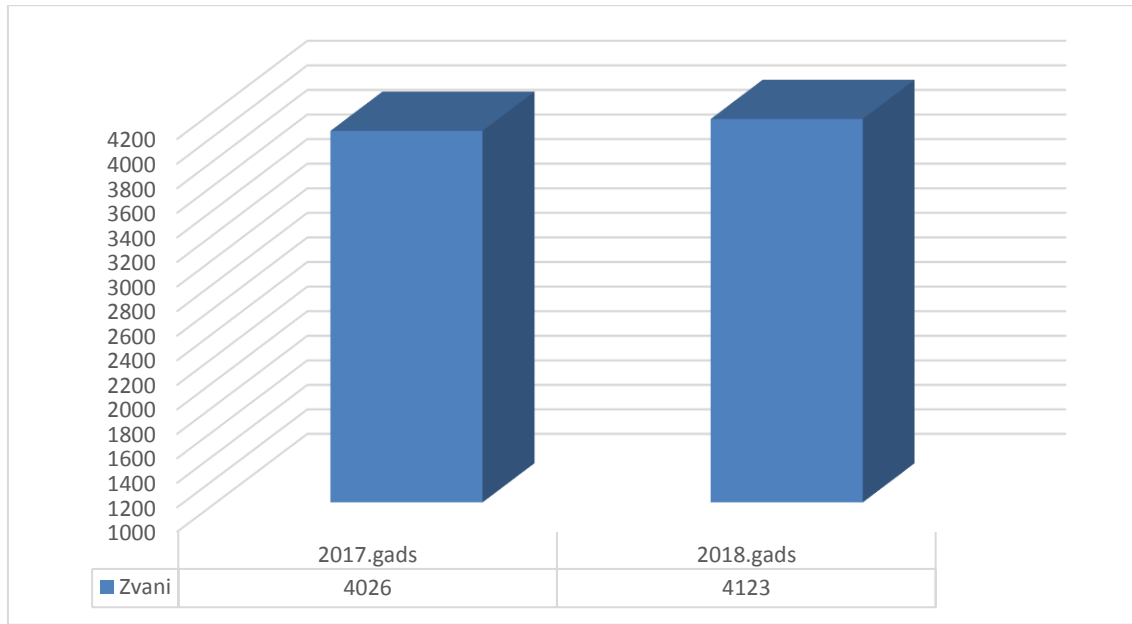

2018.gadā juridiskās palīdzības sniedzējiem par sniegto juridisko palīdzību izmaksāti EUR 1726525,71.

Izmaksātie naudas līdzekļi 2018.gadā par sniegto valsts nodrošināto juridisko palīdzību, kopā	1726525,71
t.sk. civillietās	108982,51
t.sk. administratīvajās lietās	10364,99
t.sk. krimināllietās pēc procesa virzītāja uzaicinājuma	1598541,15
t.sk. saskaņā ar Ārstniecības likuma 68. ¹ pantu	8637,06

Kā ik gadu iedzīvotāji aktīvi ir izmantojuši bezmaksas informatīvo tālruni 80001801, lai noskaidrotu jautājumus gan par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības saņemšanas iespējām, gan par valsts kompensācijas cietušajiem saņemšanas iespējām un citos jautājumos. 2018.gadā reģistrēti 4123 zvani, savukārt 2017.gadā tika reģistrēti 4026 zvani.

Informācija apkopota 17.01.2019.